

75-річчя члена-кореспондента НАН України О.П. МОЦІ

Доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, премій ім. М.І. Костомарова та ім. М.С. Грушевського НАН України, член-кореспондент НАН України **Олександр Петрович Моця** народився 30 травня 1950 р. У 1972 р. закінчив Київський національний університет імені Тараса Шевченка. З 1980 р. працює в Інституті археології НАН України, нині очолює відділ давньоруської та середньовічної археології (з 1996).

О.П. Моця — фахівець з давньоруської і середньовічної археології й історії Східної Європи. Тематика його робіт досить широка: давньоруські поховальні пам'ятки південноруських земель; комплексне історико-археологічне вивчення середньовічних торговельних шляхів; давньоруські сільські поселення; матеріальна культура давньоруських міст; пам'ятки доби пізнього середньовіччя та козацтва; історія України в цивілізаційному контексті; вживання терміна «Руська земля/Русь» у середньовіччі і в сучасний період; проблеми становлення української нації. Останнім часом він працює над темою «Населені пункти України-Руси за археологічними даними». Особливе місце серед його інтересів посідають польові археологічні дослідження пам'яток, що належать до протоміських центрів Давньої Русі IX—XI ст., і міст, що відіграли важливу роль у формуванні Української держави. О.П. Моця очолює Лівобережну археологічну експедицію Інституту археології НАН України. За участі і під керівництвом ученого проведено польові археологічні дослідження Чернігова, Новгород-Сіверського, Білої Церкви, Автуничів, Шестовиці, Седнева, Остра, Батурина, Виповзова та ін. У 2020 р. вийшла монографія О.П. Моці «Протоміста Подесення в процесі одержавлення регіону. Випуск I. Шестовицький археологічний комплекс» у співавторстві з В.М. Скороходом. Серія його останніх публікацій присвячена археологічним дослідженням просторової структури Виповзова IX—X ст., дослідженням на Передгородді середньовічного Чернігова, вивченню городища XIII—XIV ст. Трифоновщина. О.П. Моця має понад 500 наукових і науково-популярних публікацій, серед яких 12 індивідуальних монографій і розділи у більш як 20 колективних працях.